

Skånska Akademiens
Verksamhetsberättelse 2016
Kultur och Humor

AKADEMIENS LEDAMÖTER

2015-12-31.	2016-12-31	Område
Stol nr 1, Lars Magnar Enoksen	Lats Magnar Enolksen	runologi, glimabrottning
Stol nr 2, Hans Jerenäs	Anne Landin	Byggproduktion, LTH
Stol nr 3, Jonas Frykman	Jonas Frykman	etnologi
Stol nr 4, Peder Lamm	Peder Lamm	konstigheter ur konstens värd
Stol nr 5, Cecilia Nelson	Cecilia Nelson	konst och konstliv
Stol nr 6, Peter Stenkula	Peter Stenkula	ekonomi
Stol nr 7, Sven-Olle Olsson	Sven-Olle Olsson	matkultur, djur och odjur
Stol nr 8, Vakant	Peter Höglund	farmakokinetik och etik
Stol nr 9, Roland von Bothmer	Roland von Bothmer	agrovetenskap
Stol nr 10, Christer Liljemark	vakant	
Stol nr 11, Anna Alsmark	Anna Alsmark	författare, journalist
Stol nr 12, Vakant	Barbro Westling	litteratur och konst
Stol nr 13, Sven Rosborn	Sven Rosborn	arkeologi och skånsk historia
Stol nr 14, Martin Martinsson	Martin Martinsson	musik och kultur
Stol nr 15, Bengt Knutsson	Bengt Knutsson	österländska språk
Stol nr 16, Peter Linde	Peter Linde	astronomi
Stol nr 17, Elisabeth Alsheimer	Elisabeth Alsheimer	konst och kultur
Stol nr 18, Leif Hjärre	Leif Hjärre	kulturhistoria
Stol nr 19, Cajsa S Lund	Cajsa S Lund	musik och arkeologi
Stol nr 20, Urban Emanuelsson	Vakant	
Stol nr 21, Rolf Lindroth	Rolf Lindroth	finans och humor

Akademiens presidium:

Director Sven-Olle R Olsson

Prodirector Martin Martinsson

Secretarius Leif Hjärre

Prosecretarius Anna Alsmark

Cancellarius Peter Linde, som ersatte Cajsa S Lund den 13/4 2016, Nr 546, för verksamhetsåren 2016 och 2017.

Revisor Sven Rosborn

Ceremonimästare Martin Martinsson

Valberedning:

Peter Linde (sammankallande), Anna Alsmark samt Bengt Knutsson.

Aktiva ledmöter:

Urban Emanuelsson, nr 20, blev i början av året efter eget önskemål överförd till korresponderande ledamot. Peter Höglund, nr 8, blev invald till ledamot den 8 februari, nr 515 och Anne Landin, nr 2, samt Barbro Westling, nr 12 blev invalda den 9 maj, Nr 516. Christer Liljemark lämnade Akademien den 7/11 2016, Nr 519.

Hedersledamöter:

Hans Alfredsson, Max von Sydow, Göran Tunhammar, Margareta Pålsson och Klas Östergren. Ledamot nr 2 Hans Jerenäs samt korresponderande ledamoten Stig Persson blev båda utnämnda till hedersledamöter den 8 februari, nr 515, med motiveringen: ” Som stiftare av Akademien 1981 och för aktivt och mycket framgångsrikt och engagerat ledamotskap sedan dess.” Den 1 augusti avgick Margareta Pålsson som landshövding och lämnade därmed hedersledamotskapet. Anneli Hulthén, som ny landshövding, blev invald som hedersledamot den 7/11 2016, Nr 519.

Korresponderande ledamöter:

Bertil Svensson, Göran Hermerén, Marianne Dock, Torbjörn Fagerström och Arne Melander, Urban Emanuelsson.

Ledamöter som avlidit under 2016:

Gun Hellsvik, korresponderande ledamot, avled den 15/11 2016.

Ledamöter in spe

Vid årsskiftet 2016/2017 finns två vakanta platser i Akademien Nr 10 och 20.

Sammanträden

Skånska Akademien har under året haft fem protokollförda sammanträden på Grand Hotel i Lund:

1. Nr 515, den 8 februari, som samtidigt var Årsmöte.
2. Nr 516, den 13 april tillsammans med Vänföreningen
3. Nr 517, den 9 maj
4. Nr 518, den 5 september
5. Besök på Tycho Braheobservatoriet den 3 november tillsammans med Vänföreningen. Detta besök var först tänkt som ett gemensamt protokollfört möte mellan Akademien och Vänföreningen med Nr 520, men ändrades till ett mera socialt och informativt möte om astronomi och observatoriet under ledning av Peter Linde. Detta protokollfördes ej. Ett tjugotal ledamöter med sällskap anslöt sig till en mycket intressant träff med flera föredrag av Peter samt en mycket initierad förevisning av observatoriets instrument. Det gemensamma mycket positiva intrycket från besökarna var de svindlande perspektiven ur alla aspekter, tid, avstånd, massa och energi.
6. Nr 519, den 7 november.

Till detta kommer de stora arrangemangen Årsfesten den 19 mars, Soarén: ”Musik och Jord” på Jordberga den 17 maj samt Skånes Mitt - Mittelendagen den 1 oktober.

Akademimötena har avslutats med följande miniföreläsningar:

8 februari: Sven Rosborn: ”Harald Blåtands guldplatta och hans troliga grav i Wollin.”

13 april: Sven Rosborn: ”Utsikt från Residensets fönster med bl a Rådhuset och Stortorget”.

9 maj: Christer Liljemark: ”Så föddes Uarda och hennes akademi”

5 september: Leif H Hjärre: ”Var finns Nefertitis grav?”

7 november: Cecilia Nelson: ”Skånsk konst, finns den?”

Årsmötet

Det hölls den 8 februari 2016 med start kl. 17.00 på Grand Hotel i Lund.

Verksamhetsberättelsen för 2015, som hade utsänds tidigare, godkändes liksom den ekonomiska redovisningen, som lades fram av Sven Rosborn.

Den skriftliga revisionsberättelsen av revisorn Sven Rosborn lästes upp och godkändes, vilket därefter bekräftades med ansvarsfrihet.

För två år valdes till prodirector Martin Martinsson, till secretarius Leif Hjärre, till cancellarius Cajsa S Lund, och till revisor Sven Rosborn. Director är enligt Vänföreningens stadgar Akademiens representant i Vänföreningens styrelse och till vice ordförande omvaldes: Anders Winther på två år.

Till Akademiens valberedning för ett år valdes Peter Linde (sammankallande), Anna Alsmark och Bengt Knutsson.

Diplomaten författaren och journalisten Per Svensson, utsedd av festkommittén och förankrade i Akademien, bekräftades. Se nedan under Årsfesten!

Årsfesten

Skånska Akademien firade sin årsfest den 7 mars 2015 på Grand Hotel, Lund, som var 35-årsjubileum. I inbjudan fanns förutom detaljer kring Årsfesten också information om Akademiens historia, vapen och Vänförening. Efter välkomsthälsningen av Sven-Olle R Olsson blev Stig Persson och Hans Jerenäs(absens) harangerade och utsedda till Hedersledamöter i Akademien. Därefter presenterade Martin Martinsson vår hedersledamot Akademi ledamoten i Svenska Akademien författaren Klas Östergren, som tyvärr ej kunde närvara. Årsfestens mycket uppskattade högtidstal hölls av Ulrika Lindmark, VD Science Village och Göran Bexell, Ordförande i universitetets jubileumskommitté: ”Science Village, ESS, Max VI Lunds Universitet 350 år – Vart är vi på väg?”

Årets diplomat, journalisten och författaren Per Svensson harangerades av Akademi ledamoten Cajsa S Lund. Motiveringen var: ” *En skriftställeriets månglärde mästare som med kreativ formuleringskonst ger en förnyad folkhemsbild genom tankeväckande tidningsartiklar och böcker.*”

Mottagaren av Akademiens vandringspris Årets Medelpunkt, entreprenören och företagsledaren Percy Nilsson, Malmö harangerades och intervjuades av ceremonimästare Martin Martinsson och erhöll sitt diplom. Motiveringen var: ” *Genuin skåning, som med värme, generositet och storartade skapelser - från Red Hawks till Malmö Arena - sätter Skåne och Malmö på världskartan.*”

Därefter beskrev Vänföreningens ordförande Peter Höglund föreningen och dess aktiviteter.

Supén med 84 deltagare i Stora Salen orkestrerades elegant av ceremonimästaren Martin Martinsson och den avslutades med en mycket uppskattad vårlig körkonsert av Lundakören Korallerna under Linda Alexandersson eminenta dirigentskap. Kören hade bildats av den välkända lundaprofilen Eva Bohlin.

Kommittéer och projekt

1. **Rekryteringskommitté:** Cecilia Nelson (sammankallande), Anna Alsmark och Peder Lamm.
2. **Ekonomikommitté:** Rolf Lindroth (sammankallande) Martin Martinsson, Leif Hjärre och Peter Linde. Akademien har stora ekonomiska problem, eftersom inkomster saknas och därför är gruppens insatser ytterst betydelsefulla. Emellertid vill gruppen vänta med större aktiviteter till dess att Akademien har blivit mera känd och etablerad.
3. **Visionskommitté:** Jonas Frykman, Anna Alsmark, Cajsa S Lund, Peter Linde (adjungerad) och Martin Martinsson. Ett visionsdokument är sedan tidigare utarbetat. Peter Linde har under året framställt och tryckt upp en uppdaterad informationsbroschyr.

4. **Festkommitté:** Ceremonimästare Martin Martinsson (sammanställande), Cajsa S. Lund och Peder Lamm. Gruppen har totalansvaret för planeringen och genomförandet av Årsfesterna i samarbete med director.
5. **Hemsida - Massmediakommitté:** Peder Lamm (sammanställande), Sven Rosborn, Peter Linde, Robert Wahlström, Vänföreningen. Peter Linde har rekonstruerat hemsidan och den behöver ses över och uppdateras. Facebook, har utvecklats en del under året med ökad aktivitet från Sven Rosborn och Sven-Olle Olsson. Ansvar för Instagram ligger hos Peder Lamm. Vänföreningen skall också utnyttja hemsidan.
6. **Årsbokskommitté:** Jonas Frykman, Sven Rosborn, Anna Alsmark, Cajsa S Lund och Rolf Lindroth. Boken kom ut i 1 500 exemplar från tryckeriet i december månad och bokens titel är ”Konsten att bli skånsk”; temat är samhällsaktuellt; både underhållande, lärorik och har en humoristisk anda. Det skånska vinklas på olika sätt. Utöver Akademiens ledamöter har externa skribenter bidragit med material. Boken är bildrik med intressanta bilder av hög kvalitet. Grafisk form av Lönegård & Co och antalet sidor är 88. Ett ekonomiskt bidrag på 50 000 kr har erhållits från Sten K Johnsons stiftelse och 50 000 kr har lånats av Peter Brobergssonden. Boken väckte stort intresse vid introduktionen den 20 december på Grand Hotel i Lund och SVT Sydnytt gjorde ett mycket intressant och givande reportage med intervju av Jonas Frykman.
7. **Hörkommitté – Skånes Mitt:** Sven-Olle Olsson, Martin Martinsson och Pehr-Ove Pehrson, Vänföreningen. Detta årligen återkommande arrangemang den första lördagen i oktober månad på Brännemölla i Höör i samarbete med Höörs kommun och Stiftsgården Åkersberg har nu arrangerats åtta gånger sedan starten år 2009 och är uppdelat i tre delar dels inomhus i Åkersberg kapell, dels utomhus vid Mittelenmonumentet samt slutligen lunchen i Åkersbergs restaurang. I år blev det den 1 oktober. Höjdpunkten är utdelandet av vandringspriset ”Skånes Medelpunkt”, som nu senast gick till entreprenörerna och humoristerna Anders Jansson och Johan Wester. *”De har med Humorfestivalen satt Lund på den nationella och internationella humorkartan. Båda personifierar därutöver i alla sina roller en fin och varm skånsk humortradition.”* Ceremonimästaren Martin Martinsson harangerade Johan Wester, Anders Jansson kunde inte komma, i kapellet och intervjuade honom vid Mittelen. Den musikaliska underhållningen bestod som tidigare av allmän folklig musikunderhållning av Mats Larsson, Sylvia Loft och delvis med assistans av Håken B Carlsson, Höör. Dagen till ära framförde Håkan Carlsson, trumpet, och Tobias Ingvarsson, slagverk, som en hyllning till pristagarna Håkan Carlssons komposition ”De fyra elementens fanfarmusik”. Detta verk framfördes första gången vid Mittelens invigning 2009. Evenemanget avslutades med en lunch med 38 deltagare och som Åkersberg har all heder av. Det serverades bla confit på anklår och Mittelendessert gjord av Jan Hedh. Vid lunchen höll Peder Lamm ett mycket initierat och informativt föredrag om Akademien och dess Vänförening.
8. **Kommitté för ”Omisteliga företeelser i Skåne”** – idag Tullstorpsprojektet:”Ulfs Runsten i Tullstorp på Söderslätt”: Sven-Olle Olsson, Sven Rosborn, Urban Emanuelsson och Peter Linde. Detta projekt har förutom de fyra nämnda från Akademien representanter från Jordberga gods (Otto von Arnold), Källstorps församling, Trelleborgs museum, Trelleborgs Kommuns Utveckling AB, lokala företrädare samt författaren Madeleine Brandin i sin projektgrupp. Juridiskt är projektet Skånska akademiens och ekonomin sköts av Peter Linde. Projektet startade senhösten 2013. 50 000 kr har erhållits från Skurups Sparbank för de initiala åtgärderna som att anlita en stenkonservator för att skydda stenen så mycket som möjligt, beskriva stenen, som har en stark anknytning till gamla Östrom (Bysantinska imperiet”, och dess historia samt sätta upp ”Kringlan” för att visa på ett kulturminne,

sätta upp vägvisare till runstenen och Tullstorp samt för produktion av broschyr, ”roll-ups” och informationstavlor. Under året har vi satt upp fyra informationsskyltar till kyrkogården, initierat vården av runstenen via Länsstyrelsen och stenkonservator, Stucco Maestro. Restaureringen gjordes under sommaren med tvättning, lagning och målning av bilderna och texten. Det sistnämnda gjordes av Riksarkivets doc Magnus Källström. Det som återstår idag är att markera vilken del av kullen som är Minneslund och vilken del som är runstenens. Detta skall göras av församlingen med någon typ av häck. Dessutom kvarstår arbetet med vägvisarna. Själva restaureringen av stenen gick på 94 225 kr, som vi fick tillbaka från länsstyrelsen.

9. **Humorpriset** är idag lagt på is.

10. **Organisationskommittén för symposiet ”Utan jord – inget liv eller Den goda jorden”** består av: Akademiledamöterna Roland von Bothmer, Sven-Olle R Olsson tillsammans med den tidigare Akademi-diplomaten Håkan Wallander. Dessa tre personer har under året samlar in och redigerat 14 manuskript från föredragshållarna och detta material har accepterats av förlaget Fri Tanke. Huvudredaktören Roland von Bothmer arbetar för tillfället med att tillsammans med förlaget sammanställa det viktiga bildmaterialet. Förslag till bokens titel är: ”Mylla, mark och minnen” och den kommer att omfatta 108 sidor.

10.1 Denna kommitté arrangerade också Musiksoarén ”Musik och Jord” tillsammans med Jordberga gods, Otto von Arnold och kapellmästaren Per Ekelund den 17 maj och samlade cirka 80 deltagare. Temat var jord som varierades med inspirerande föredrag och härlig musik med den danska mångsidiga sångerskan Anna Vaupel under ledning av kapellmästaren Per Engström.

Programmet var följande med interfolierad musikunderhållning:

- Otto von Arnold: ”Välkomsthälsning.”
- Moderator Roland von Bothmer professor emeritus.
- Roland von Bothmer: ”Jordens betydelse”.
- Håkan Wallander, professor i markbiologi: ”Hur jord bildas”.
- Vårbuffé.
- Martin Lind, biskop emeritus: ”Härlig är Jorden.”
- Urban Emanuelsson, professor i landskapsekologi: ”Jord och Landskap.”
- Roland von Bothmer och Otto von Arnold: ”Sammanfattning och avslutning.”
- Avslutande musik

10.2 Ett likande arrangemang har också planerats till den 24 april 2017 på Jordberga slott tillsammans med Otto von Arnold, Per Engström, operasångaren John Martin Bengtsson och professorn i vattenresurslära LTH Kenneth Persson, om ”Musik och vatten”. De föredrag som är planerade är

- Carolina Söderholm: Inledning.
- Cecilia Nelson: ”Konst och vatten”.
- Kenneth M Persson: ” Samhällets vattenförsörjning och det goda dricksvattnet.”
- Charlotte Sparrenbom, universitetslektor kvartärgeologi: ” Grundvatten - vad är det och varför finns det överallt, inklusive i Sahara.”
- Jonas Frykman: ”Det stora julbadet – Rent och smutsigt i svensk folkkultur.”

11. **Att lära sig svenska med glädje och engagemang.** Projektgrupp: Bengt Knutsson Cecilia Nelson och Peter Linde. Detta är ett förslag för svenskundervisning av invandrare med arabiskspråklig bakgrund från Bengt Knutsson grundat på hans förtjänstfulla bok med titeln: Arabiska visdomsord. Visdomsord är ett naturligt integrerat inslag i arabiska talspråket, något av livsluft för araberna i gemen. Undervisning av översättning till svenska av denna språkskatt skulle kunna vinna stort intresse hos invandrare och därmed underlätta integrationen. Projektgruppen arbetar med att befästa projektet i samhället.

Övriga evenemang:

12. Onsdag 7 september, kl 19:00 Historiska samtal mellan Cajsa S Lund, Peder Lamm och Sven Rosborn på Klostret i Ystad, **Archaeomusica**. En unik utställning med konserter och historiska samtal på Klostret i Ystad mellan den 6 juni 2016 – 8 januari 2017 där Cajsa S Lund har spelat en central roll. Den 7 september 2016 arrangerades i samarbete med Skånska Akademien och Musik i Syd historiska samtal, ”Antikt så att det förslår” i Församlingshemmet Klostergården. Akademiemedlemmarna Sven Rosborn och Peder Lamm under ledning av Akademiemedlemmen Cajsa S Lund diskuterade inte bara vår äldsta musikhistoria, instrumenten, hur de lät och vad de betydde för människorna utan gick in på generella problem med fornyfynd och antikviteter. Några av de föremål som förevisades var Ming-vas i nyproduktion, Solide/ för sold, ett romerskt guldmünt, en flöjt som arkeologiskt fynd en avslagen stenyxa, som finns i våra åkrar. Ett annat generellt ämne var skillnaden mellan fornyfynd och antika föremål.
13. 21 -25 september **Malmö Chamber Music**. Håkan Hardenberger. Musik i Syd. Detta var ett erbjudande med rabatt på biljetter till Akademien och Vänföreningen från Musik i Syd liksom Swingle Singers, den 22 oktober. Under fem dagar välkomnade Håkan Hardenberger, konstnärlig ledare och vår tids störste trumpetsolist, internationella och svenska stjärnartister till Malmö. Malmö Chamber Music erbjuder publiken storartade och spännande konsertupplevelser på högsta internationella nivå. Under de fem dagarna framträdde stjärnartister från olika delar av världen och i det lilla, nära formatet ger de sina högst personliga tolkningar. Förutom stjärnspäckade konserter på Palladium Malmö, Malmö Live Konserthus och S:t Petri kyrka gavs lunchkonserter och senare på kvällen fick kammarmusiken ta plats i klubbmiljö på Grand Öl & Mat. Festivaltonsättare var HK Gruber, Satie och Brahms och under festivalen uppfördes verk av Malmötonsättarna Staffan Storm och Tobias Broström.
14. Lördag 15 oktober, **Skånska Bokmässan** på Hembygdens dag. Arkivcentrum Syd, Lund. Då presenterade och sålde Cajsa S Lund, Sven Rosborn och Bengt Knutsson både sina egna böcker och ett urval av Skånska Akademiens årsböcker. Arrangemanget hade arrangerats dels av Skånes hembygd förbund och Skånes författarcentrum och organisatör för oss var Anna Alsmark
15. Lördag 22 oktober **Swingle Singers** på Lunds stadsteater under körfestivalen 17 – 23 oktober. Musik i Syd genomför *Lund Choral Festival*, det som blivit landets största körfestival i sin art och som i år firar 10 år. Bland höjdpunkterna i konsertutbudet fanns ett gästspel lördag 22/10 av den legendariska engelska vokalensemblen Swingle Singers –

gruppen, som sedan 60-talet tagit a cappellasången till hisnande höjder, från 60-talets Bach-arrangemang till komplicerade vokalversioner av poplåtar, jazzstandards och klassiska verk. Musik i Syd hade nöjet att erbjuda medlemmar av Skånska Akademien rabatt på biljettpriset till denna konsert med Swingle Singers. Lunds Kommun skrev följande: ”En av världens förnämsta vokalgrupper, brittiska Swingle Singers, har sedan de slog igenom 1962 stått som förebild för vokalgrupper över hela världen. År efter år tar de a cappellasången till nya nivåer, överraskar och hänför. Detta är vokalkonst av toppklass – det bästa du någonsin kan uppleva! Äntligen är de i Lund och gästar Lund Choral Festival!”

18. Torsdag 1 december 15.00. **Boklansering och seminarium om ”The rural landscapes of northeast Asia”** av bl.a. Urban Emanuelsson och Ingvar Beckéus. Förlag Fri Tanke, 441 sidor. Alnarpsgården sal 107 SLU Alnarp.

Boken om nordöstra Asiens (Japan, Korea, Mongoliet, norra Kina och ryska Fjärran östern) landskap handlar inte bara om detta område utan är också en jämförelse med Europas landskap och landskapsutveckling. Det finns tydliga klimat- och geologiska likheter mellan nordöstra Asien och Europa. Ursprungliga villkoren är likartade, men det finns viktiga skillnader i hur deras kulturlandskap har utvecklats. Hur kan detta förklaras? I varje försök att göra detta så måste historiska och biologiska aspekter integreras. De nordostasiatiska landskapen har varit mycket uppskattade i bildkonst och poesi. Idag, har detta gradvis kompletteras med en uppskattning av landskapen som sådana, samt deras både historiska och biologiska aspekter. Att kombinera historia och biologi är fortfarande ovanligt. Historiker och arkeologer har haft sina prioriteringar, biologer har haft andra. Författarna till denna bok argumenterar för en integration.

Biologen kan sedan tolka själva landskapet genom dess historia. Historikern kan delvis förklara tidigare utveckling, till exempel i markanvändningen, genom biologiska fakta. Ett annat starkt skäl att skriva boken är att vi har ett allt större kommersiellt och vetenskapligt utbyte med främst Kina och Japan. Studenter, forskare och näringslivsfolk behöver kunna något om varandras landskapsutveckling för att förstå likheter och skillnader. Ingvar Beckéus och Urban Emanuelsson är biologer med intresse även i historien. De har skrivit boken och tagit de flesta av bilderna. Akvarellmålaren Maria Petersson har skickligt hjälpte författarna att förklara många aspekter som bättre beskrivs i bilder än i ord. Hon har också passerat genregränserna genom att presentera vetenskapliga diagram i en vacker konstnärlig form.

Skånska Akademiens Vänförening

Vänföreningen har under året fortsatt att bygga upp verksamheten och öka antalet medlemmar. Den uppskjutna Danmarksturen och turen till Vattenriket vid Kristianstad genomfördes mycket framgångsrikt under 2016. Dessutom har Vänföreningens medlemmar deltagit i både Akademiens Årsfest, Mittelenarrangemanget, gemensamma möten samt övriga externa arrangemang. Ordförande och vice ordförande i Vänföreningen deltar regelbundet i Akademiens sammankomster liksom Director i Vänföreningens styrelsemöten. För närmare detaljer om Vänföreningen hänvisas till dess Verksamhetsberättelse 2016.

Malmö den 23 januari 2017

Sven-Olle R Olsson

Director Skånska Akademien